

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2013 m. vasario 8 d. *

Ne tik Kalniškėje žvelgė mirtis į akis...

Sausio 25 dieną Alfonsas Juškauskas-Pakalniškis džiugiai pasitiko savo 90-metį. Druskininkų rezistencijos ir tremties muziejaus direktorius Gintautas Kazlauskas su talkininkais, buvusių tremtinii choro nariais, sveikino jubiliatą, linkédami ąžuolo tvitybės, vildamiesi jį regėti jaunimui skirtuose muziejaus renginiuose.

Tą atmintiną 1945 metų gegužės 16 dieną Pakalniškis su broliais Pranu ir Gediminu, sesers Albinos vyru Juozu Austrevičiumi, išliejė į aštunių dešimčių vyrų būri, kovési su 220 NKVD pasienio pulku. Partizanai ištvirtino kalvotame, daugiausia eglynais apaugusiam Lazdijų rajono Kalniškės miške, besidriekiančiame apie septynis kilometrus. Puikų kautynių planą parengė vadas leitenantas Jonas Neifalta-Lakūnas, o jo pavaduotojas Vytautas Vilčinskas-Zaibas sumaniai vadovavo pačiam mūšiui. Trys kulkosvaidžiai buvo išdėstyti puslankiu. Pakalniškis atsidūrė kalno viršūnėje, pačiam mūšio centre. Už jo pečių komandavo pavaduotojas. A. Juškaus-

lo į ataką. Didžioji dauguma kovotojų žuvo atsitraukdami, apsupus Kalniškė dar išlikusioms gausioms priešo pajégoms. „Kodėl tiek daug nukovėm kareivų? Rusai šaukė per ruporus: „Pasiduokit, nes visus iššaudysim“. Jie jau buvo užtikrinti pergale. Ėjo atsipalaivedavę, šaudydam iš priekį, kairę ir dešinę, kol vos neužgruovo ant mūsų, partizanų“, – taip prisiminé vieną didžiausių mūšių pokario istorijoje jubiliatas.

Atsitraukdami kovotojai skirstėsi grupelėmis. Vietinis pradinės mokyklos mokytojas, Prano Juškausko skyrininkas, tris vedė iš apsuptys. Pamatė, jog ant kalno, prie 6–8 metrų iškirstos miško juostos, stebi kareivis. Vedlys davė komandą viena linija perbėgti proskyną. Mokytojo liet-palčio skvernuose buvo pramuštos kelios skylės, Pakalniškiui nudeginta rankovė. Kai pasiekė raistą, Jame žuvo ir mokytojas, ir Jonas Botyrius-Basanavičius. Išsigelbėjo tik Alfonsas ir Pranas Juškauskai. Neilgai tėvai džiaugėsi sūnų laime.

Alfonsą Juškauską (centre) pasveikino bendraminčiai

kas su kitu jaunuoliu turėjo padėti buvusiam Lietuvos kariuomenės kulkosvaidininkui. Jis stebėjo, kad šaudant kaspinas nepersisuktų, kad Jame kulkos būtų kaip reikiant išpaustos. Priartėjus 220 NKVD pasienio pulko kareiviams, akimirknsiu „prabilo“ visi trys kulkosvaidžiai. Vienus išskynė kulkos, kitus sudraskė naujutėlaitės „raupuotos“ prieštankinės granatos, kurias iš sovietų viršininkų partizanų vadovybė įsigijo už Aštriosios Kirsnos spirito gamyklos degtinės bidonus. Nutilus šūviams, kovojo patraukė paskui V. Vilčinskai, kuris jiems įsakė su vokišku kulkosvaidžiu dengti savus. Jeigu enkavedistai būtų puolę – jokio išsigelbėjimo! Pakalniškiui ėjo 22 metai... Apie 400 pasieniečių daugiau nepaki-

1945 metų lapkričio 27 dieną Alfonsą su broliu Gediminu arešta. Tardė Lietuvos kalėjimuose ir dar trejus metus Rusijos lageriuose. Pasak Pakalniškio, „septynis kartus buvau tiesiog užmuštas“. Kentėjo žiaurius tardymus. Sopėjo širdis ir dėl tėvų kartu su seserimis Janina ir Albiną ištremtų į Sibirą. Deja, tėtis ir brolis Gediminas atgulė atšiaurioje, sveimoje žemėje.

A. Juškauskas, švēsdamas 90-ajį gimtadienį, jaučiasi linksmas, žvalus.

Tenka stebėtis Laisvės kovotojo dvasios tvirtybe, puikia atmintimi ir didžiąja viltimi sulaukti tikrosios Lietuvos, už kurią taip grumtasi su okupantu, kentėta baisias kančias...

Eugenija SIDARAVIČIŪTĖ
Autorės nuotr.

Padėka už gyvenimo kelią

Vasario 1-ąją LPCTS valdybos pirmininko pavaduotojas Antanas Lukša ir Prienų filialo nariai, Prienų rajono Veiverių seniūnijos seniūnas Vaclovas Ramanauskas ir krašto švi-

suomenė susirinko padėkoti LPCTS Prienų filialo pirmininkei Dalytei Raslavicienei už prasmingai nueita 75 metų gyvenimo atkarpą.

Dalytės Fylertės gyvenimo kelias, vairkytėje tėviškės sodo žiedais ir Vištyčio ezero vilnimis alsuojaantis, 1951 metais sukaustytas Krasnojarsko krašto Tomsko sritys tremties speigų ir ledo, vėliau parvingiavo į Veiverius, vyrą Tiliaus Raslaviciaus tėviškė. Čia ji ir įleido šaknis – augino vaikus, puoselėjo sovietų nuniokotą Raslavicių sodybą, be atokvėpio dirbo. 1988 metais, auštant Lietuvos Laisvės ryti, supylė sakralinį „Skausmo kalnelį“, iš Veiverių krašto paminklui ir pelkių rinko ten užkastus Lietuvos Laisvės kovotojų palaikus, iniciavo paminklų pastatymą žuvusiųjų įamžinimui. Dalytė Raslavicienė subūrė buvusius tremtinius ir politinius kalinius į LPCTS Prienų filialą ir iki šiol jam vadovauja, surasdama reikiama žodį ir paramą nuskriaustam senoliui, pravesda-

Prienų rajono Veiverių seniūnijos salėje jubiliatė LPCTS Prienų filialo pirmininkė Dalytė Raslavicienė su svečiais

bū skleidžiant tremties ir rezistencijos laikotarpio istoriją, artimųjų šeimos ir šilumos. Veiverių seniūnijos salėje tądien skambėjo daugybė nuoširdžių palinkėjimo žodžių ir, žinoma, Lietuvos partizanų dainos, kurias jubiliatei ir svečiams padovanėjo karinio folkloro grupės „Karūžė“ duetas: Rokas Sinkevičius, Kauko miesto muziejaus Tremties ir rezistencijos ekspozicijos vadovas, ir Algirdas Sinkevičius, LPCTS skaičiuklos vadovas.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos renginiai Kaune

Vasario 16 d. (šeštadienį):

10 val. šv. Mišios Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje (Žemaičių g. 31A) ir Kauno Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčioje (Nepriklausomybės a. 14A).

11 val. Kauno studentų, moksleivių bei visuomeninių organizacijų eisena (kartu ir LPCTS Kauno filialo nariai) nuo Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčios bei Kauno Igulos eisena nuo Kauno Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčios į Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodeli.

11.40 val. varpų muzikos koncertas Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodeli.

12.40 val. šventinė akcija „Laisvės varpai“ ir koncertas Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje. Dalyvaus Rugiaveidė, choras „Božolė“ ir Jonas Čepulis su grupe.

13 val. projekto „Šimtmečio belaukiant“ reikšmingiausi Pirmosios Lietuvos Respublikos įvykių“ I etapas (1918–1922 m.) – pažinti, suprasti ir didžiuoti! Istorinėje LR Prezidentūroje Kaune (Vilniaus g. 33).

15 val. gėlių padėjimas prie paminklų, teatralizuotas susitikimas su istoriniais personažais bei retro muzikos koncertas Istorinės LR Prezidentūros Kaune sodelyje. Dalyvaus pučiamųjų sekstetas „Brass Bravo“, Liudas Mikalauskas, Egidijus Bavikinas.

18 val. mišraus choro „Leliumai“ koncertas ir šv. Mišios Kauno Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje (Žemaičių g. 31A).

Skaitytojų mintys

Mistinių reitingų „magija“

Įvairiausių sociologinių tyrimų bei reitingų rezultatų skelbimas nūnai Lietuvoje seniai ne naujiena. Ko tik nesužinome iš tų reitingų. Atrodytų, viskas normalu. Lietuvos žmonės turi galimybę pareikšti savo nuomonę vienu ar kitu klausimu. Tačiau ypač stebino reitingų duomenys priėsiniminiu laikotarpiu ir formuojant naują Vyriausybę. Pažiūrėjus į kai kuriuos reitingus, sveiku protu nesuviama, ko gis mūsų žmonės nori. Idomiausia tai, kad nesutikau nė vieno iš savo pažįstamų bei artimųjų, kuris bent vieną kartą per dvidešimt metų būtų apklaustas. Tai kokie gi žmonės apklausiam? Gal mums nežinant egzistuoja mistiniai „etatiniai“ respondentai, kurie visada atsakys taip „kaip reikia“ užsakovui? Prisiminkime staigū Prezidentės reitingų kritimą, formuojant naują Vyriausybę. O pasakiškas naujojo premjero reitingų iškilimas. Dar nieko ypatingo nepadarė valstybei, o jau pačioje viršūnėje... Ar tik nepradėta ruoštis Prezidento rinkimams?

Nori nenori kyla įtarimas, jog ir įvairiuose reitingavimuose suveikia juodosios technologijos. O dar, kai reitingų rezultatais pradeda manipuliuoti kai kurių TV laidų vedėjai (ne išimtis ir nacionalinis transliuotojas), tūlam žmogeliui visai susisuka galvelė: „Jeigu tas ar kitas veikėjas taip aukštai vertinamas, prisidėsiu ir aš“. Suprantama, māstantčio piliečio tokie reitingai neveikia. Bet mūsų visuomenėje tokiai yra, deja, mažuma. Dauguma pasiduoda masinei reitingų hipnozei. Liaudies išmintis sako: „Ereliai skraido po vieną, o varnos – pulkais“. Tad ne nuostabu, kai tos „varnos“ ir užkimba ant gudriai susuktų reitingų kabliukų. (Čia verta prisiminti, jog per žmonijos istoriją visais laikais visose visuomenėse blaiviai ir protingai māstantčių būdavo mažuma. Tačiau daugumos pusėje – jėga. Jėga, bet ne tiesa.) Labai nesunku (jeigu dirba profesionalas) parengti tokius apklausos klausimus, kad gautum užsakovui reikalingus atskymus. Ir tvarka. Prie nieko neprikibsi nei teisiniu, nei moraliniu požiūriu. Juk tokia žmonių nuomonė, daugumos nuomonė.

Kai pamatai šokiruojančius reitingus, akivaizdžiai prieštaraujančius valstybės (ir visų žmonių) interesams, darosi labai neramu. Nejaugi mūsų žmonės nori vieną ryšią atsibudė pamatyti, kaip toje sovietinių laikų dainelėje: „Nei duonytės, nei mėsytės, tik raudonos vėliavytės“. Galima numanyti ir kitą „medalio pusę“. Dabar jau matome, jog didžioji naujų ministru dalis atsidūrė aiškiai „ne savo ro-

gėse“. Tod sąmoningai ar nesąmoningai vadovaujantis senomis brežneviniemis tradicijomis, visiems valdininkams bei ministerijų klerkams žymiai patogiai ir geriau, kai „bosas“ nenutuokiantis. Tada jiems atsiveria laisvė savo biurokratinei (o gal ir korupcinei) veiklai. Tikras rojus. Juk „bosas“ su viskuo sutiks, ką jam pasakyti. Reikia tik mokėti prie jo prieiti. Ar ne taip buvo sovietiniai laikais? Didieji viršininkai tiek Lietuvoje, tiek Kremlieje buvo tokie, kurių tikrai ne-pavadins „proto bokštai“. Ir kuo ribotesnis (nesakau – kvailesnis), tuo labiau tiko Komunistų partijai į viršininkus. Galbūt čia veikia ne tik „etatiniai“ respondentai...

Ir tada pradedi galvoti, nejaugi dauguma piliečių yra savos valstybės ir savęs pačių priešai? Nejaugi toks neišgydomas vergo sindromas, įsiėdės į lietuvių dvasią per 50 metų bolševiku okupacijos ir beveik 200 metų caro priespaudos? Tarytum nepermato ma migla užgožė Lietuvą. Pajunti lygi pūvančios pelkės kylanči dvoką, kai išgirsti buvusios tremtinės tariamus žodžius: „Sibire buvo geriau, negu dabar Lietuvoje“. Taip ir norisi atsakyti tokiai „poniai“: „Tai ko gi grįžai?“ Tokia situacija susidarė Lietuvoje jau ne pirma diena. Prisiminkime 1992 metus, kai po pirmojo Sąjūdžio smūgio atsigaivelėjusios tamsiosios jėgos „iškasė karo kirvi“. Tuo „kirviu“ mojuoja iki šiol ir neatrodė, kad sustotų. O priemonių ir būdų draskyti valstybę ir žmonių protus labai nesunku rasti mūsų jaunoje demokratijoje. Reikia tik nepatingėti. Reitingai – tik viena iš priemonių.

Reitingai... Tai tikra magija, nudžianti tautos dvasią. Juos kryptingai valdo Visagalė Ranka. Jai nusispaučti ant piliečių nuomonės. Svarbiausias tikslas – formuoti žmonių nuomonę. Jeigu ne strategiskai, tai bent trumparam laikui. Geras dalykas ta žodžio ir nuomonė „laisvė“. Kuo esi apskresnis, tuo išradęs ja pasinaudosi. O kai žmonės pagaliau susigaudys, jau bus „šaukštai po pietu“... Galima suprasti reitingų ir visokio plauko apklausų „matuotojus“. Jie irgi žmonės... Gal jiems prie širdies (o gal ir ne) tokia reitingų magija? Bet šiandien mes garbiname „aukso veršį“.

Sunku logiškai paaiškinti nuolatinį reitingų palankumą valstybės griežėjams. Ar tai naudinga valstybei, ar tai naudinga mums visiems? Juk negali būti sukvailėjusi visa Lietuva...

Bet nepraraskime vilties. Kaip minėjau, daugumos pusėje – jėga, o mažumos – tiesa.

Lina DUMBLIAUSKAITĖ-JUKONIENĖ

Kviečiame

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos būstinėje (Laisvės al. 39, Kaune) vyksta LPKTS išleistų knygų tremties ir Laisvės kovų tematika išpardavimas.

Daugiau informacijos www.lpkts.lt.
Maloniai kviečiame apsilankyti.

Kaip kyla kliūtys energetiniams projektams Lietuvoje

Lietuvos viešojoje erdvėje prasidėjo dar vienas idėjų mūšis: gana aršokai pradėta kautis dar vienoje mūsų valstybės nepriklausomybės pakopojė. Kalbame apie energetinę nepriklausomybę. Juk dabar Lietuva beveik visiškai priklauso nuo rusiškų „Gazprom“ dujų. Kaip ir visas Vidurio ir Rytų Europos regionas, importuojantis apie 70 procentų reikalingo gamtinį dujų kiekio. Iš jų daugiau nei 90 procentų sudaro Rusijos parduodamos gamtinės dujos.

Tačiau gyvenimas nestovi vietoje ir minimam Europos regionui, kartu ir Lietuvai, atsirado nauja perspektyva – JAV energetinės įmonės atrado technologiją, kurios pagalba galima išgauti triskart pigesnių skalūninių dujų.

Buvusioji Andrius Kubiliaus Vyriausybė, kaip ir dera dešiniesiems, besirūpinantiems savo valstybės nepriklausomybės stiprinimu, pernai į Lietuvą pakvietė JAV energetikus ir paskelbė skalūninių dujų paieškos konkursus. Viename iš telkinių (Šilutės-Tauragės) dalyvauja JAV įmonė „Chevron“, kuri yra antra pagal dydį energetikos kompanija Jungtinėse Valstijose ir trečia pasaulyje. „Chevron“ išsigijo pusę Lietuvos bendrovės „LL investicijos“ ir ketina į tyrimus investuoti 80 milijonų litų.

Manoma, kad Vakarų Lietuvoje gali būti apie 585 milijardų kubinių metrų skalūnų dujų. Išgauti būtų galima apie 120 milijardų kubinių metrų, kai Lietuvai kasmet tereikia 3 milijardų. Pradėjus ekspluatuoti tokius telkinius mums nuosavų išteklių pakaktų 50 metų. Pusę amžiaus neberekėtų vien tik Rusijai mokėti aukščiausią kainą visoje Europoje ir tuo pačiu remti Rusijos vidaus ekonomiką, mat „Gazprom“ saviškiams dujas parduoda pigiai, o pelnus susižeria jas brangiai parduodamas tokiomis salims, kaip Lietuva.

Dar pernai lapkričio mėnesį Pasaulinė audito, mokesčių ir konsultacijų kompanija KPMG paskelbė skalūninių dujų potencialo Vidurio ir Rytų Europos šalyse indeksą, kuris rodo, kad galimybės išgauti skalūnines dujas geriau nei Lietuvoje vertinamos tik Lenkijoje, Rumunijoje ir Ukrainoje. Ukrainiančiai ir lenkai jau susiruošę skalūninių dujų gavybai.

Lietuvoje labai aršiai pradėta kampanija prieš skalūnines dujas. Nežiūrint į tai, kad JAV energetikai dar nepradėjo viešo ir aktyvaus aiškinimo, kaip ir kokiai būdais būtų išgaunamos skalūninės dujos Lietuvoje, kokiai žalą jų turima technologija galėtų atnešti gamtai, Lietuvoje jau kas antras žino apie baisią žalą, kurią padarytų Lietuvai tokia gavyba. Daug prieš šią idėją nuteiktų žmonių stoją prieš prieš tokį dujų gavybą. Net turguje užkalbintas žmogus jau yra puikiai informuotas, kad ten, kur bu-

vo išgaunamos skalūninės dujos, dabar plyti dykvietai. Jose édantys gyvuliai masiškai krenta. O žmonės JAV nebeturi švaraus geriamo vandens.

Savo straipsnyje „Skalūnų dujos: pasaulinė revoliucija baimės ir mitų nelaisvėje“ („Delfi“) Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narė, Aplinkos apsaugos komiteto narė A. Bilotaitė tiesiai klausia: „Ko mes bijome?“

„Skalūnų dujų ypač daug surasta Vidurio Rytų Europos šalyse. Daugiausia jų radusios Lenkija ir Ukraina bent kol kas ryžtingai renkasi eksplloatuoti telkinius ir įsileido tą darančias užsienio energetikos bendrovės, tarp kurių ir į Lietuvą ateinantis amerikiečių „Chevron“.

Kitos šalys elgiasi priešingai: Prancūzija uždraudė žvalgyti skalūnų dujų kladus pirmoji, ja pasekė Bulgarija ir Čekija. Prancūzijoje toks sprendimas atrodė gana natūralus, bet Bulgarijoje ir Čekijoje visuomenės pasipriešinimas ir iš niekur kilęs „žaliųjų“ sajūdis labai įtartinas. Abi šalys turi ne vieną atominę elektrinę, o Čekija ir dabar stato naują reaktorių, tačiau tai jokio „žaliųjų“ pasipriešinimo nesukėlė. Ji išsaukia tik skalūnų dujos“, – rašo A. Bilotaitė.

Pasak jos, dujų sektorius šiame regione priklauso „Gazprom“: „Skalūninių dujų gavyba atimtų ne tik „Gazprom“, bet visos Rusijos pajamų šaltinių. Pasekmės sunku pervertinti: žaliavų eksportas sudaro 60 procentų Rusijos biudžeto iplaukų. Ar tikrai manome, kad Rusija ramiai stebi, kaip praranda vienintelį pragyvenimo šaltinį?“

Nepaisant to, kad ir kiek neigiamo šurmilio būtų sukelta aplink šį naujų energetinės projekto, reikėtų viltis, kad sveikas protas Lietuvos nugalės. Guodžia ir tai, kad šią idėjā palaiko mūsų šalies Prezidentė Dalia Grybauskaitė, kuri savaitės pradžioje buvo susitikusi su „Chevron“ vadovais. Sie neslepia, kad jiems jau yra sudaromos kliūtys, mat apie projektą Lietuvos jau „paskleista daug dezinformacijos“.

Vis tik šalies Prezidentė pabrėžė, kad kiekvienai valstybei būtina žinoti savo žemės gelmių išteklius, kad juos būtų galima naudoti žmonių geologės kūrimui.

„Prezidentė taip pat susitikime atkreipė ypatingą dėmesį ir pabrėžė „Chevron“ atstovams, kad vykdant skalūninių dujų žvalgybą šalyje turi būti laikomasi visų gamtosauginių reikalavimų, taip pat vykdomas laikui aktyvus dialogas su vėlesnių bendruomenės ir visos šalies žmonėms pateikiama kaip galima aiškesnė ir suprantamesnė informacija“, – sakė Prezidentės vyriausioji patarėja Daiva Ulbinaitė.

Ingrida VĒGELYTĖ

Ivykiai, komentarai

Dujos – tai ne tik šiluma, tai – problema

Yra dalykų, kurie nepaliauja stebinti. Pavyzdžiu, reikia elektros energijos, tačiau kai kurių žmonių veiksmai tokie, kad daroma viskas, jog elektros nebūtų. Pavyzdžiu, atominė elektrinė – nereikia jos, nors tu ką. Suprantama, kodėl prieš atominę energetiką pirmiausia pasisako vadinosios alternatyvios energetikos savininkai (pa-brėžiu – savininkai, o ne šalinninkai, ir tai esminis dalykas), bet kaip paaškinti paprasčiaiems žmonėms, jog tai kol kas vienintelis būdas išgauti pigią elektrą. Arba – norime, kad dujos būtų kuo pigesnės, tačiau atmetama arba prieštaraujama visiems geriem sumanymams, kaip tas dujas atpiginti. Juokas pro ašaras, bet pasisakydamis prieš Kubiliaus Vyriausybės darbus Lietuvos energetiniams saugumui užtikrinti, socialdemokratai išskirė duobę patys sau – kaip dabar neatgrasyti rinkėjų, pripažiant, kad Lietuvai reikia ir atominės elektrinės, ir suskystintų duju terminalo, ir vietinių skalūninių duju gavybos, ir kad „Gazprom“, už dujas lypdamas paskutinių kai-

li, mus paprasčiausiai apiplėsinėjo, už ką dabar jam gresia tarptautinio arbitražo paskmės. Pripažinti, kad Lietuvos gyventojų problemos dėl rusiškų duju kosminių kainų kilo dėl to, kad 2004 metais tuometinis premjeras A. Brazauskas „Lietuvos dujas“ pardavė tam pačiam „Gazprom“, reikštų politinę savižudybę.

Slaptas džentelmeniškumas

Matyt, puikiai suprastami kebliai dabartinės valdančiosios daugumos ir jos pagrindinės jėgos (socdemų) padėti, Rusijos duju milžinės įmonės „Gazprom“ strategai įėmisi iniciatyvos, tačiau pasitenge, kad tai nepatektų į viešumą – jokių komentarų žiniasklaidai nepateikė. Vis dėlto mūsų Vyriausybės premjerui A. Butkevičiui teko aiškintis, kad įvykės susitikimas su „Gazprom“ atstovais neturėjo jokios reikšmės, nes nieko konkretaus nenuartarta...

Ko nori „Gazprom“? Išsukti uodegą, kurią jai primyggo Stokholmo arbitražas.

Konkrečiai – kad Lietuva atsisakyti duju ūkio pertvarkos, nesistatyti duju terminalo ir, žinoma, atsisakyti to, ką pasiekė Stokholmo arbitražo. O už tai galbūt ir duju pigesnių bus. Gal. Kaip sakė mūsų premjeras A. Butkevičius, jei „Gazprom“ bus džentelmeniškas, tai bus pigesnių duju. Keista, švelniai tariant, formuliuotė kalbant apie ekonominius–politinius reikalus – „jei bus džentelmeniškas“, o politikos apžvalgininkai pastebi, kad „Gazprom“ leidžiasi į kalkas tik su tomis šalimis, kuriuos turi alternatyvą įsigyti duju kitur arba turi suskystintų duju terminalus. Ir jokio džentelmeniškumo.

Premjeras žada nesustoti

Lietuvos Vyriausybės pranešime žiniasklaidai teigiamo, kad Briuselyje viešėjęs Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius susitiko su Europos Parlamento Pirminknu Martinu Schulzu, Europos Vadovu Tarybos Pirmininku Hermanu Van Rompuy bei Europos Komisijos

(EK) Pirmininku Jose Manueiliu Barroso. Premjero teigimu, daugiausiai dėmesio sulaukė temos, susijusios su nauja Europos Sąjungos (ES) finansine perspektyva, būsimu Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai bei Lietuvos energetikos sektoriumi. Pasak premjero, EK remia Lietuvos žingsnius, pertvarkant duju sektorius pagal Trečiojo ES energetikos paketo reikalavimus: „Mes išgirdom aiškų atsakymą, kad EK yra pasiūrusi mus remti ir mums padėti. Trečiasis energetikos paketas bus toliau įgyvendinamas ir 2014 metais duju sektorius Lietuvoje bus diversifikuotas“.

„Ne“ dabar jau skalūninėms dujomis

Vasario 4 dieną Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su tarptautinės energetikos bendrovės „Chevron“ atstovais, kurie pristatė bendrovės patirtį vykdant skalūninių duju paiešką. Susitikimo esmė, anot valstybės vadovės, „svarbu žinoti savo gamtinius išteklius, energetinius resursus ir galimybes (...), kad

prieikus galėtų (Lietuva) jas panaudoti žmonių gerovei kurti“. Prezidentės teigimu, energetinio savarankiškumo siekiančiai Lietuvai labai svarbu užsitrinkti energetinių šaltinių įvaivorię. Todėl, jeigu paieška bus efektyvi, skalūnų dujos galėtųapti dar viena papildoma alternatyva brangioms rusiškomis dujomis.

Deja, Lietuvoje jau kyla kita energetiniams valstybės saugumui grasinanti banga – žmonės gąsdinami skalūninių duju gavybos pavojingumu aplinkai, todėl su gyventojų protestais jau susidūrė lietuviškos įmonės, atliekančios skalūninių duju žvalgybą. Kas organizuoja tokios panikos skleidimą, nuspėti nesunku. Net Seimo Aplinkos apsaugos komitetas kreipėsi į Vyriausybę, siūlydamas apsvarstyti skalūninių duju Lietuvoje žvalgybos ir gavybos tikslumą. Bet ne dėl ekologijos susirūpino dabartinio Seimo Aplinkos apsaugos komitetas – kas galėtų paneigtį, jog svarbiausias motyvas – vieno įtakingo komiteto nario ryšiai su rusiškų duju tiekėjais. Vata ir ekologija.

Kaip išpurenama dirva antivalstybingumui

„Lietuva – tai š... Važiuokit iš čia ir kuo greičiau!“ – prieš televizijos kamerą ragina jaunas vyriškis. Sprendžiant iš jo tarsenos ir vardo, tai rusakalbis mūsų valstybės pilietis. Ar verta su juo diskutuoti, ginčytis?

Ir taip, ir ne. Juk akivaizdu, kad su Lietuva jo niekas nesieja, nebent tai, kad jo tėvai, kažkada atvykę į „Vakarus“ (pamenate? - „Litva eto zapad“), lėmė jam čia turėti gimtinę. Ir viskas, daugiau nieko. Tačiau įdomu, kad tas vyriškis neragina važiuoti į Rusiją (nieko panašaus, jis kalba apie Vokietiją). Galbūt žino, kad Rusijoje – ne pyragai. Varagu ar ji jaudina Žmogaus teisių pažeidimai tėvų gimtinėje, greičiau jau nesinoriapti paprastos liaudies dalimi, o liaudis Rusijoje, anot vieno maskviškio, „geria ir meldžiasi“, nes jai daugiau nieko nebeliko.

Kita vertus, negali tylėti, kai taip šlykščiai apie Lietuvą kalba jos pilietybę turintis žmogus. Belieka jam pasiūlyti tos privilegijos atsisakyti – juk blogas tas paukštis, kuris sa-

vo lizdą teršia. Deja, pas mus daugiau diskusijų kyla dėl pilietybės suteikimo žmonėms, kurie galbūt kada nors išgarsins Lietuvą, ir nieko nekalbama apie žmones, kurie ją šmeižia, tyčiojasi jau dabar. Po visų šitų pasvarstymų liko vienas neatsakytas klausimas – ko siekė tos televizijos laidos rengėjai?

Kitąkart nelinksmų minčių sukėlė nugirstas pokalbis kaimo krautuvėlėje: pusamžis vyriškis, su pardavėjomis plepėdamas apie nusikalstumą, pareiškė: „Norėjote Europos Sąjungos, tai vaji.“

Bet paklaustas, kokią jis nurodytu alternatyvą (gal Rusiją?), tik numykė... Pardavėjos buvo žvalesnės: „O iš kur jūs žinot, kad Rusijoje blogiau, gal jūs koks ekstrasensas?“ Na, ką galima į tai atsakyti? Juk pardavėjos jau pasakė, kas joms yra tikras autoritetas. Tad viso labo prisiminiau Rolando Pakso, kuomet jis buvo užėmės prezidento postą, palydovę Leną Lolašvili. Ir tapo aišku, kad tokį aiškiaregių bus ir daugiau. Yra kam jais tikėti.

Pavyzdys, kaip suvaldyti krizę

Visos kalbos apie neva Kubiliaus visiškai nustekentą Lietuvos ekonomiką tėra akių dūmimas ir naivių žmogelių mulkinimas. Jos, beje, nesiliauja iki šiol. Vis dėlto užsienio valstybių nuomonė kitokia – nesenai Miunchene vykusioje saugumo konferencijoje dalyvavusi Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė teigia išgirdusi gerų atsiejimų apie ekonominę križę suvaldžiusi Lietuvą.

Duodama interviu Lietuvos radui, Prezidentė teigė: „Aš pasidžiaugiau, kad Baltijos regionas, visos trys valstybės, susitarkė su krize sekmingai ir labai greitai, be jokios abejonių, sumokėjome ir tam tikros socialinės įtampos

kainą, bet dabartinės kai kurių šalys būtent dabar patenkinta į tą sudėtingą zoną, kokioje mes buvome 2009–2010 metais. Ir mes sugebėjome, reikėjo žmonių supratimo ir kantrybės, ir kai kurių politikų rimtos atsakomybės, kurie aukojosi ir žinojo, kad daro nepopuliarius sprendimus, taigimes sugebėjome per pusantrų metų atsistoti ant kojų ir dabar demonstruojame vieną iš didžiausių Europoje augimų“.

Prezidentė D. Grybauskaitė sakė, jog daugelis šalių suprantą, kad Lietuvos Vyriausybei buvo nelengva, reikėjo paaukoti populiarumą, nebijo nepasitenkinimo ir įtampos, tačiau tikslas buvo pasiekta, krizė suvaldyta.

Susitiko užsienio reikalų ministrai

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos naujienose pranešama, kad Miuncheno saugumo konferencijoje Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius vasario 2 dieną susitiko su Rusijos užsienio reikalų ministru Sergejumi Lavrovu. Ministrai sutarė sustiprinti dvišalių benddarbiavimą, visuose lygiuose suaktyvinti abiejų šalių kontaktus. Konstruktyvaus pokalbio metu konstatuota, kad kai ku-

riais klausimais šalys laikosi skirtingų nuomonų, bet sutarta, kad abiems valstybėms rūpimus klausimus reikia spręsti stengiantis, kad dvišaliame dialoze būtų daugiau tarpusavio supratimo ir teigiamo benddarbiavimo pavyzdžių.

Iš tokios žinios susidaro išpuolis, kad Rusijos geranoriškumui nėra ribų, tačiau kaip bus tėsiamas šis dialogas, nesunku prognozuoti (ypač žinant dabartines politines

Nenuostabu, kad Lietuvos patirtimi jau bando pasinaudoti kitos ES šalys, siekdamos pažaboti krizę. Vis dėlto didžiausia problema, anot Prezidentės D. Grybauskaitės, ne euro krizė, bet ekonominės ir politinės atsakomybės krizė: kai kuriose šalyse valdžia stokoja politinės valios priimti reikiamus sprendimus, o kai kurie nariai išvis eligiasi neatsakingai.

Apgalvojus tai, ką mūsų valstybės Prezidentė kalbėjo Miunchene, norisi paklausti dabartinės valdančiosios daugumos politikų: ar jūs nepaliaujamos kalbos apie Kubiliaus pražydutą Lietuvą reiškia, jog mūsų Prezidentė mėlavė ES valstybių vadovams?

Rytų kaimynės tendencijas į nedemokratinį režimą, tad ką ir bekalbėti apie požiūri į mažesnes valstybes?) – Rusija tuos rūpimus klausimus, kuriuose „norėtų pažangos“, suprantą vienareikšmiae – turi būti taip, kaip ji nori. Idomu, ar sugebės naujasis mūsų URM vadovas irodyti, kad interesų pyragas tarptautiniu mastu taip nedalijamas.

Parengė Gintaras MARKEVIČIUS

Vyčio apygardos Gedimino rinktinės vadas Jonas Vepštės-Paukštelis

1944 metų vasarą visoje Lietuvoje kovai su sovietų okupantu kūrėsi ginkluotų partizanų būriai. Gausu jų buvo ir Krekenavos krašte, kurio apylinkių partizanai priklausė Vyčio apygardai. Nuo pirmųjų kovos metų čia veikė Stasio Eitminavičiaus-Rupūžėno, Kazimiero Šniūtės-Savanorio, taip pat Petro Pakšio-Mokytojo, Antano Žygo-Aptiekoriaus partizanų būriai. 1945 metais nuo Rupūžėno būrio atsiskyrė Alfonso Vaičiūno-Parašiuto būrys, pavadintas Varnakalnio vardu. Baublio būriui vadovavo vienas žymesnių partizanų Krekenavos apylinkėse Ipolitas Lukoševičius-Baublys iš Glitėnų kaimo. Šio krašto apylinkių partizanai buvo vieni aktyviausių kovotojų rezistencinėje kovoje. Krekenavoje buvo dislokuota atskira NKVD įgula su 100 kareiviu.

Vienas žymiausių Krekenavos krašto partizanų vadų Jonas Vepštės

gimė 1925 metų sausio 8 dieną Panėvėžio apskrities Krekenavos valsčiaus Petriškių kaime. Buvo ketvirtas vaikas šeimoje. Antano ir Mortos Vepštų šeima pasižymėjo darbštumu: savo jėgomis įdirbo žemę, kur anksčiau buvo miško plotas.

1944 metais, prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, broliai Vepštai slapstėsi – ne norėjo tarnauti okupacinėje armijoje. Dėl šios priežasties 1944 metų lapkritį sovietų okupantai ir jų talkininkai išsiveržė į Vepštų namus Miško-Palivarko kaime. Šeimos tėvas Antanas Vepštės, jo penkiasdešimtmetė žmona Merta, sūnūs: keturiolikmetis Alfonzas ir devynmetis Algirdas, bei šešiametė duktė Veronika sušaudyti, sunkiu darbu sukurta šeimos sodyba padegta. Penkiolikmetis sūnus Vytautas išsigelbėjo iššokdamas pro langą. Jis nubėgo pas vyresnę, jau ištekėjusią seserį, kurį laiką slapstėsi.

Paukštelio būrio partizanai. Pirmoje eilėje pirmas iš kairės sedėjantis būrio vadas Jonas Vepštės-Paukštelis, pirmas iš dešinės – Vytautas Vepštės-Žvaigždutė

mesni šio būrio partizanai: Stasys Strikulys-Fricas, Leonas Štarolis-Aras, Grigalius Štarolis-Plienės, Edvardas Daučiūnas-Jokeris, Jonas Kalvaitis-Pažistamas, Stasys Zalomskis-Lūsis, Andrius Ramanauskas-Komaras, ir kiti, Jono Vepsto-Paukštelio vadovaujami, veikė Krekenavos ir Ramygalos apylinkėse. 1951 metų sausį J. Vepštės-Paukštelis paskirtas Vyčio apygardos Gedimino rinktinės vadu. Žuvo 1951 metų kovo 14 dieną partizanų remėjų sodyboje netoli Krekenavos. Tuo metu čia buvo apsistoję Paukštelio būrio ir Broniaus Juospaičio-Direktorius vadovaujamo Vėtrės būrio aštuoniolika partizanų. Operacijoje dalyvavo sovietų saugumiečiai ir jiems pavaldūs kariniai daliniai ne tik iš Krekenavos, bet ir iš Panėvėžio bei Ramygalos. Operacijos pasekmės skaudžios: vienuolika partizanų žuvo, trys suimiti. Keturi partizanai,

nors ir sužeisti, ištrūko iš apsupimo. Jaunesnysis brolis Vytautas Vepštės-Žvaigždutė, partizanavęs beveik devynius metus, žuvo 1953 metų balandžio 18 dieną.

**Elena MARKUCKYTĖ,
Donatas PILKAUSKAS**
Nuotrauka iš autorių archyvo

Sveikiname

Mielas Alfonsai NORINKEVIČIAU, gyvenimas – pavojingas kalnų takas. Juo gali eiti tik blaivios galvos ir plieninės valios žmonės. Tai netik mėgstamas Jūsų posakis, Jūs esate tokis: stiprus, valingas, be galio darbštus, visada pasitempes, imlus naujovėms... Ilga kelionė jaunystėje ne savo noru į Tolimuosius Rytus ne tik nepalaužė, bet dar labiau užgrūdino.

Nugyventi nelengvi, bet gražūs Jūsų metai, lyg kvapnios žemuogės ant smilgų, kurių parnešdavote mums į namus, kai ryta grįždavote iš šienapjūtės...

Jumis didžiuojamės ir džiaugiamės sveikindami 85-ojo gimtadienio proga.

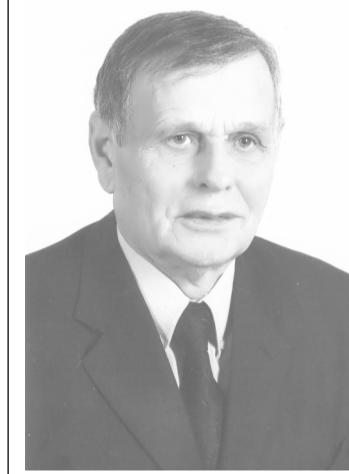
Seserys, vaikai, žentas, marti, vaikaičiai

* * *

Gražaus 65-ojo jubiliejinio gimtadienio proga sveikiname buvusį tremtinį, LPKTS Tauragės filialo tarybos narį **Juozą MONTVILĄ**.

*Sveikatos linkim, ryžto, ištvermės,
Laiptelių laimės į dangaus žvaigždes.
Kasdien namuos – palaimos ir sėkmės,
Saugiausio tilto pergyvenimo upes.*

Būkit laimingas!
LPKTS Tauragės filialas

Du procentus gyventojų pajamų mokesčio skirkite LPKTS

Rekomenduojame, kad gyventojai, pildydami prašymus pervesti iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos Lietuvos vienetams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą (forma FR0512), ir norėdami skirti paramą filialui, 10 laukelyje turėtų nurodyti Lietuvos po-

litinių kalinių ir tremtiniių sąjungos kodą (kodas 300032645), o 15 laukelyje įrašyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtiniių sąjungos filialo* atsiskaitomosios sąskaitos numerį (FR0512 formos pildymo taisyklės). Atlirkus skaičiavimą pagal pateiktus prašymus paskaičiuota suma bus pervaista į pagrindinės įmo-

nės sąskaitą, tačiau kreipiantis į VMI galima bus išrašyti pažymą apie sumų pervedimą pagal prašymuose nurodytas sąskaitas.

* - kiekvienas, norintis paramą, 15 laukelyje įrašo savo filialo atsiskaitomosios sąskaitos numerį, kurį galima sužinoti tik savo filialo būstiniuje.

1 Mokesčio moketėjo identifikacinis numeris (asmeninis kodas)		2 Telefonas	
3 Vardas		3P Pavardė	
4 Adresas			
PRASYMAS PERVESTI PAJAMŲ MOKEŠCIO DALĮ VIENETAMS, TURINTIEMS TEISĘ GAUTI PARAMĄ, IR (ARBA) POLITINĖMS PARTIJOMS			
5 Mokesčių laikotarpis 2 0 1 2		6 Mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☒ 6A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☐ 7A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐ 7B Mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐	
E1 Gavejo tipas**		E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	
E3 Mokesčio dalių paskirtis***		E4 Mokesčio dalių dydis (procentas)	
E5 Mokesčio dalį skiriu* iki mokesčių laikotarpio****			
(Galite pažymėti tik vieną laukelį)			
F R 0 5 1 2 V e r s i a 0 2			
Forma patenkinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vedimeno 2003 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V-45 (2012 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. VA-16 redakcija)			
3P Pavardė			
8 Papildomu lajų skaičius			
Pridė VMI darbuotojas			
V i e t a V MI archyvo brėžiniams kodui			
1 Mokesčio dalių skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėms partijoms (ankstesnio mokesčių laikotarpio prašyme, kuriame buvo užpildyti E5 laukeliai, mokesčių vienetams, turintiems teisę gauti paramą, ir (ar) politinėms partijoms)			
2 Telefonas			
3V Vardas			
3P Pavardė			
4 Adresas			
P R A Ū M A S P E R V E S T I P A J A M U M O K E S Č C I O D A L I V I E N E T A M S , T U R I N T I E M S T E I S E G A U T I P A R A M A , I R (A R B A) P O L I T I N Ė M S P A R T I J O M S			
5 Mokesčių laikotarpis 2 0 1 2		6 Mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☒ 6A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☐ 7A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐ 7B Mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐	
E1 Gavejo tipas**		E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	
E3 Mokesčio dalių paskirtis***		E4 Mokesčio dalių dydis (procentas)	
E5 Mokesčio dalį skiriu* iki mokesčių laikotarpio****			
(Galite pažymėti tik vieną laukelį)			
F R 0 5 1 2 V e r s i a 0 2			
Forma patenkinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vedimeno 2003 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V-45 (2012 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. VA-16 redakcija)			
3P Pavardė			
8 Papildomu lajų skaičius			
Pridė VMI darbuotojas			
V i e t a V MI archyvo brėžiniams kodui			
1 Mokesčio moketėjo identifikacinis numeris (asmeninis kodas)			
3 Vardas		3P Pavardė	
P R A Ū M A S P E R V E S T I P A J A M U M O K E S Č C I O D A L I V I E N E T A M S , T U R I N T I E M S T E I S E G A U T I P A R A M A , I R (A R B A) P O L I T I N Ė M S P A R T I J O M S			
5 Mokesčių laikotarpis 2 0 1 2		6 Mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☒ 6A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☐ 7A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐ 7B Mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐	
E1 Gavejo tipas**		E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	
E3 Mokesčio dalių paskirtis***		E4 Mokesčio dalių dydis (procentas)	
E5 Mokesčio dalį skiriu* iki mokesčių laikotarpio****			
(Galite pažymėti tik vieną laukelį)			
F R 0 5 1 2 V e r s i a 0 2			
Forma patenkinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vedimeno 2003 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V-45 (2012 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. VA-16 redakcija)			
3P Pavardė			
8 Papildomu lajų skaičius			
Pridė VMI darbuotojas			
V i e t a V MI archyvo brėžiniams kodui			
1 Mokesčio moketėjo identifikacinis numeris (asmeninis kodas)			
3 Vardas		3P Pavardė	
P R A Ū M A S P E R V E S T I P A J A M U M O K E S Č C I O D A L I V I E N E T A M S , T U R I N T I E M S T E I S E G A U T I P A R A M A , I R (A R B A) P O L I T I N Ė M S P A R T I J O M S			
5 Mokesčių laikotarpis 2 0 1 2		6 Mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☒ 6A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☐ 7A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐ 7B Mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐	
E1 Gavejo tipas**		E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	
E3 Mokesčio dalių paskirtis***		E4 Mokesčio dalių dydis (procentas)	
E5 Mokesčio dalį skiriu* iki mokesčių laikotarpio****			
(Galite pažymėti tik vieną laukelį)			
F R 0 5 1 2 V e r s i a 0 2			
Forma patenkinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vedimeno 2003 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V-45 (2012 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. VA-16 redakcija)			
3P Pavardė			
8 Papildomu lajų skaičius			
Pridė VMI darbuotojas			
V i e t a V MI archyvo brėžiniams kodui			
1 Mokesčio moketėjo identifikacinis numeris (asmeninis kodas)			
3 Vardas		3P Pavardė	
P R A Ū M A S P E R V E S T I P A J A M U M O K E S Č C I O D A L I V I E N E T A M S , T U R I N T I E M S T E I S E G A U T I P A R A M A , I R (A R B A) P O L I T I N Ė M S P A R T I J O M S			
5 Mokesčių laikotarpis 2 0 1 2		6 Mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☒ 6A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* vienetams, turintiems teisę gauti paramą ☐ 7A Atsiskau mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐ 7B Mokesčio dalį skiriu* politinėms partijoms ☐	
E1 Gavejo tipas**		E2 Gavejo identifikacinis numeris (kodas)	
E3 Mokesčio dalių paskirtis***		E4 Mokesčio dalių dydis (procentas)	
E5 Mokesčio dalį skiriu* iki mokesčių laikotarpio****			
(Galite pažymėti tik vieną laukelį)			
F R 0 5 1 2 V e r s i a 0 2			
Forma patenkinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vedimeno 2003 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. V-45 (2012 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. VA-16 redakcija)			
3P Pavardė			
8 Papildomu lajų skaičius			
Pridė VMI darbuotojas			
V i e t a V MI archyvo brėžiniams kodui			
1 Mokesčio moketėjo identifikacinis numeris (asmeninis kodas)			
3 Vardas		3P Pavardė	
P R A Ū M A S P E R V E S T I P A J A M U M O K E S Č C I O D A L I V I E N E T A M S , T U R I N T I E M S T E I S E G A U T I P A R A M A , I R (A R B A) P O L I T I N Ė M S P A R T I J O M S			
5 Mokesčių laikotarpis 2 0 1 2		6 Mokesčio dal	

Žodžiai tapytas tėvo portretas

2012 metų pabaigoje išleista knyga „Jaroslavas Rimkus – dailininkas, pedagogas, visuomenininkas“. Tai sūnaus prof. Vytenio Rimkaus knyga apie tėvą, į kurią sudėti brangiausi atsiminimai ir išsaugota rašytinė medžiaga, fotografijos.

Bajoriškos kilmės Rimkų giminėje – net trys menininkų kartos. Mykolas Rimkevičius (1867–1938) dailės mokėsi Lenkijoje, plačiai žinoma jo piešta karikatūra, kurioje M. Muravjovas-Korikas pavaizduotas stovintis ant kaukolių ir skeletų „postamento“ kartuvių gaisrų fone. Mykolo sūnus Jaroslavas Rimkevičius (1888–1976; 1928 metais oficialiai pavardę susilietuvines į Rimkaus) labiausiai išgarsėjo 1922 metais išleistu albumu „Vokiečių okupacija Lietuvoje 1915–1919 m. paveikslėliuose ir trumpuojuose aprašymuose“ (su tekstais lietuvių ir anglų kalbomis). Jo sūnus Vytenis Rimkus (gimės 1930 metais) – aptarimos knygos ir daugybės kitų publikacijų autorius – baigės Leningrado dailės institutą, įgijęs profesoriaus titulą, žmogus, daug nuveikęs mokslo, kultūros, visuomenės srityse. Už kilnius darbus 2000 metais apdovanotas Šiaulių miesto garbės piliečio vardu.

Naujoje biografinėje knygoje komponuojant įvairią medžiagą plačiai nušviečiamas Jaroslavo Rimkaus gyvenimo kelias. Visas turinys kūrybiniai sudėlioti iš įvairių fragmentų: be pagrindinio autorinio teksto publikuojami J. Rimkaus atsiminimų intarpai ir straipsniai („Šiaulių gimnazijos istorija“, „Lietuvos kolonizavimas ir dvarininkai“, „Šis tas iš Bazilionų miestelio ir jo apylinkių istorijos“ ir kiti.), ištraukos iš jo užrašų knygelių (su politikų citatomis, sentencijomis, patarlėmis ir kitomis įdomiomis gyvenimo pabiromis), J. Rimkui įžymių veikėjų rašytų charakteristikų ir laiškų (Jono Basanavičiaus, Juozo Paukštėlio, Tado Ivanausko, Kosto Korsako ir kitų). Knygos pabaigoje pateikta susisteminta bibliografija (73 pozicijos) ir J. Rimkaus biobibliografija (269 pozicijos). Leidinys gausiai iliustruotas įvairių laikotarpinių fotografiomis, piešiniais.

Trumpai pažvelkime į pagrindinius Jaroslavo Rimkaus gyvenimo faktus. Dar carinės priespaudos metais lankė Šiaulių gimnaziją, anksti ēmė dalyvauti studentų ratelio veikloje, išvykose po Lietuvos kraštą. 1908 metais įstojo į Peterburgo universitetą, o 1915 metais gavo filologijos diplomą. Vyksiant Pirmajam pasauliniam karui, buvo priverstas baigti karo meteorologijos mokyklą, 1916 metais išsiustas į Galicijos frontą. Savo patyrimus fronte vėliau apraše dideliai nepublikuotame darbe. 1918 metais grįžo į Lietuvą, įsidarino Šiaulių gimnazijoje. Čiajasis apie 16 metų dėstė lotynų ir graikų kalbas, vi suotinę istoriją, logiką ir psichologiją. 1934 metais iš darbo atleistas, apšmeižtas dėl tariamo prorusiškumo.

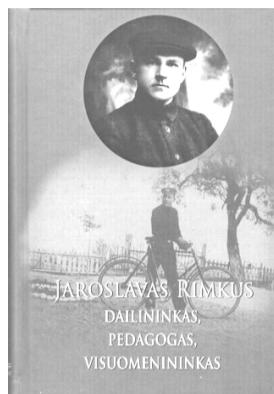
1949-ųjų kovą visa šeima (aštu-

ni žmonės) ištremta į Irkutsko sritį. Jaroslavui tuo metu buvo šešiasdešimt treji. 1951 metais Jaroslavas už užrašų knygelėje darytus „kontrrevo liucinio ir nacionalistinio pobūdžio“ įrašus nuteistas dešimčiai metų kalėti lageriuose. Kalėjo Irkutsko srities invalidų lageriuose. 1955-aisiais išleistas į tremtį, kaip nedarbingas invalidas, beveik visiškai apakęs.

1958 metais grįžo į Lietuvą. Dalis šeimos prisilaudė savo namo virtuvėje (sodyboje tuo metu buvo įsikūrusi kolumkio kontora), dalis – Šiauliouose. Po poros akių operacijų Jaroslavas jau galėjo matyti. Užsiémė savo išlikusios archyvo dalies tvarkymu, rankraščių taisymu ir atsiminimų rašymu. 1976 metais mirė ir palaidotas Bazilionių kapinėse.

Atskirą istoriją galima būtų papasakoti apie albumą „Vokiečių okupacija Lietuvoje 1915–1919 m. paveikslėliuose ir trumpuojuose aprašymuose“. Ši knyga atsirado iš pomėgio mėgėjiskai, „paišeliu“ fiksuoti okupacijos meto realijas. Vėliau perpiešti tušu šie piešinėliai sugulė į 1922 metais išleistą albumą, pasirašytą J. Šiliečio slapyvardžiu. Knygos išleidimas finansiškai prislėgė autorui, jis pats buvo priverstas platinti ją kelionėse po Lietuvą. Neįtiko ji ir Vokietijos konsului, kuris, kaip rašoma knygoje, pareikalavo iš prezidento A. Smetonos albumą konfiskuoti ir uždrausti, kaip galintį pakenkti tarptautiniams santykiams. Tačiau prezidentas atsisakės tai padaryti ir pasakės konsului: „Viskas, kas pavaizduota tame albume, yra gryna tiesa“. Nacių okupacijos metais gestapas teiravosi apie albumo autorių, tačiau nespėjo jo rasti. Vokiečių okupaciją smerkiantys piešiniai sovietams tarsi turėjo tikti, tačiau albume buvo lygiagrečiai kritikuojamas ir carinis imperializmas. Tik septintame dešimtmetyje spaudoje pasirodė albumo iliustracijų, buvo surengtos keilių parodos. Naujas, fotografuotinis leidimas išvydo šviesą 1999 metais.

Knyga apie Jaroslavą Rimkų stebina, kiek vienas žmogus savo veikla ir pažintimis plačiai įaugo į kultūrinę Lietuvos istoriją. Tarp jo mokiniai buvo dramaturgas ir rašytojas Juozas Grušas, architektas Vladimiras Zubovas, aukštasis sovietinis pareigūnas Vladas Niunka (J. Rimkui grįžus iš tremties jo atsiprašinėjės) ir daugelis kitų. Biografijoje krenta į akis ir platiūs istoriniai pjūviai: nuo bendriausiu faktu iki smulkių, bet itin iškalbingų detalių (kaip visai šalia J. Rimkaus per sovietų vykdytą Šiaulių bombardavimą sprogo Šalkauskių namas, kaip jo žmona keliais „samagono“ buteliais išgelbėjo ji nuo sovietų kontržvalgybos, kuriai į rankas pateko knyga „Trumpa VKPB istorija“ su prirašinėtais komentariais, ir t.t.). Vietomis knyga priartėja ir prie etnografinio pasakojimo, todėl paimta į rankas ji tarsi kada nors pasieks ir Lietuvą. Skelbtai atsiminimai padeda susidaryti tikresnį vaizdą apie raudonųjų teroristų „par-

Kaniūku skerdynių dalyvio prisipažinimas

1943–1944 metų vadinamuju sovietinių „partizanų“ siautėjimas Pietryčių Lietuvoje paliko kraujujančių žaizdų, kurios žiojėja iki šiol. Už kiekvienąjų diversinę akciją vokiečiai šaudydavo įkaitus, bausdavo ištisus kaimus. Valstiečiai, kurie nepristatydavo visos maisto produktų prievalės, buvo griežtai baudžiami – jų buvo ir sušaudytų Paneriuose.

Stengdamiesi apsiginti nuo ginkluotų gaujų ir apsaugoti savo turtą, 1943 metų rudenį kai kurių kaimų valstiečiai ēmė kurti kaimų savisaugas. Dėl to iš raudonųjų teroristų susilaukdavo baudžiamųjų akcijų. Apie

tizaninę kovą“. Tie atsiminimai dažnai visiškai skiriasi nuo tų menkų duomenų, kurie išlikę jų autorių bylose Lietuvos ypatingajame archyve.

Dvieju teroristinių gaujų dalyvių – Chaimo Lazaro ir Abos Kovnerio – atsiminimus apie Kaniūkų sunaikinimą ir kaniūkiečių žudynes galima paškaityti interrete (<http://www.krantai.lt/bvs/naujienos.html?show=placiau&id=1811>).

Pavyko aptikti kauniečio Pauliaus Bagrianskio, buvusio geto kalnio, Izraelyje išleistus atsiminimus anglų kalba. Iš visų iki šiol skaitytų sovietinių teroristų atsiminimų Bagrianskio tekstas yra vienintelis, kuriame nėra nė žodžio apie „vokiečių garnizoną“, jis nejautė keršto paprastieims valstiečiams dėl nacistinės okupacijos nusikaltimų.

Galbūt tuo metu jis pagalvojo apie savo dukrelę, kurią jos gelbėtoja Bronė Budreikaitė buvo pakrikštijusi Irenosvardu kaip

sovietinių gaujų plėšikavimą, jų vykdytas baudžiamasis akcijas žmonės kalbėdavo tik pašnibždomis. Iki pat Atgimimo.

Atsivėrus archyvams, imta tyrinėti Pietryčių Lietuvoje veikusių kaimų savisaugų konfliktai su sovietinėmis gaujomis. Išsamiausią studiją paskelbė dr. Rimantas Zizas. Jo nuomone, ginkluotame savisaugininkų konflikte su raudonaisiais išskirtinė vieta tenka Kaniūkų kaimo (Eišiškių rajonas Jašiūnų valsčius) užpuolimui 1944 metų sausio 29 dieną. Kaniūkų puolimas ir susidorojimas su kaimo gyventojais buvo žiauriausia baudžiamoji akcija prieš kaimų savisaugą, „virtusi tikromis skerdynėmis (...), negailestingas susidorojimas su kaimo žmonėmis“ (žr. <http://www.genocidienait/Ledyba/11/zizas2.htm>).

Sovietų okupuotoje Lietuvos likę teroristai atsiminimuose apie kruvinus savo darbus rašyti nedrįso, nes galėjo susilaukti savo aukų artimųjų linčo teismo. Be to, stengėsi išsaugoti „partizanų“ įvaizdį. Dar daugiau – keli teroristinių akcijų dalyviai net kalbėjo apie vokiečių garnizono Kaniūkuose sutriuškinimą.

Daugelis teroristinių akcijų dalyvių po Antrojo pasaulinio karo pabėgos išvyko ieškoti geresnio gyvenimo į Vakarus. Tarp jų buvo žmonių, kurie vėliau atvirai rašė apie tos žiemės įvykius, nemanydam, kad šie tekstai kada nors pasieks ir Lietuvą. Skelbtai atsiminimai padeda susidaryti tikresnį vaizdą apie raudonųjų teroristų „par-

(keliamas į 6 psl.)

Ларектиуонинка

Грабенка Габеа Саломоновна

С прибыванием в пользованской охраны Менюнене, был снят охрану. Грабенкага заставили выйти и сидеть.

Грабенкага в охране с 21. 11. 43 года по

занесли и в охрану 20. VII. 44 г.

Грабенкага в засаде по Биржанскому шоссе

20. V. 44 г., в оружии засадил 20. V. 44 г. в оружии засадил.

Ранен и покончил с собой.

20. VII. 1944 г. Грабенка Габеа Саломоновна.

savo dukterę ir kurią gelbėjusios trys kitos lietuvių vėliau buvo įtrauktos į Pasaulio Tautų Teisuolių sąrašą?

Pauliui Bagrianskiui, kaip ir keiliems kitiems Kaniūkų naikintojams, buvo nesmagu, kad teko dalyvauti šioje akcijoje, kad daugeliui jo bendražygii taip patiko žudyti, tyčiotis išnuždytų kūnų, patiko griauti, o labiausiai – gerti.

Bagrianskio aprašyta siaubinga scena, kaip buvo niekinami palaikai, primena komunistinių nusikaltelių bražą, kai jie, traukdamiesi nuo buvusių sajungininkų nacių, 1941 metų birželio pabaigoje susidorovo su Raiņių ir kitais lietuvių kankiniais, Vakarų Baltarusijos, Vakarų Ukrainos patriotais.

Siūlome paskaityti Pauliaus Bagrianskio 1988 metais paskelbtų atsiminimus apie Kaniūkus ištrauką [Pirsumim (Tel Aviv: Publications of the Museum of the Combatants and Partisans), no. 65–66 (December 1988): p. 120–24]:

„Manės nenustebino, kai 1944 metų balandžio mėnesį (iš tikrujų sausio – I.T.) mūsų partizanams buvo pranešta, kad eisime pamokyti Kaniūkų kaimą. Niekada nebuvau girdėjęs apie kaimą, vadinančią Kaniūkais. Mūsų 25 asmenų žydų būriui vadovavo Jakobas Preneris. Kituose būriuose – įvairių tautybių atstovų – dar buvo 125 partizanai. Visi šie būriai sudarė 150 asmenų gerai ginkluotą dalinį, kuris mums atrodė įspūdinga jėga.

Kaniūku skerdynių dalyvio prisipažinimas

(atkelta iš 5 psl.)

Be mūsų 25 žydų būrio, dalinyje buvo rusų, lietvių, lenkų, ukrainiečių ir kitų tautybių atstovų. Daliniui vadovavo rusas, nemokėjės jokios kitos kalbos, išskyru savo gimtają. Manyta, jog visi supranta rusiškai. Bet iš tikrujų daugelis lietuvių ir jauunesnieji žydai rusų kalbos nemokėjo. Net ir Jakobas Preneris rusiškai kalbėjo tik šiaip sau.

Prieš daliniui išvykstant karininkas rusiškai trumpai supažindino su žygio užduotimi. Daugelis kaimų, išsidėstę maždaug 20 kilometrų spinduliu aplink Kaniūkus, buvo nusprendę naktimis Kaniūkuose laikyti savo karves ir kiaules. Kaniūkai buvo gerai apsirūpinę – vokiečių ir Armijos krajovos ginklais. Maisto atėjė partizanai rasdavo tuos kaimus tuščius. Kaniūkų saugoti dažnai dar išvakaro atvykdavo ir vokiečių. Daliniui vadovavęs karininkas pasakė, jog todėl ir eisme pamokyti Kaniūkų. Kai paklausėme, ko juos mokysime, karininkas pasakė, jog sužinosime, kai tam ateis laikas.

Žygiavome nuo vidurdienio iki velyvo vakaro, viename kaime sustojome pailsēti ir pavalgyti. Mane mūsų vadovybė paskyrė vertėju ir kurjeriu ryšiams su būriais palaikyti. Nors kelionė buvo ilga ir įtempta, nesijaučiau pavargęs ir negalėjau užmigti. Buvo gaila, kad negalėjau užmigti, nes kitą naktį laukė dalyvavimas akcijoje – reikėjo būti pailsėjusiam, kad galėtum būti budrus ir pasirengęs atliki bet kurią užduotį. Po to dar laukė trečioji naktis – grįžimas į savo bazę, trečioji bemiegė naktis. Kalbu apie tai jau žvelgdamas į praetit. Tada negalvojau apie „rytdieną“ ir nelabai suka galvą – miegoti ar ne. Valandą ar dvi praleidau vadovybės būstinėje – su keliais karininkais studijavome žemėlapį. Ten būdamas supratau, jog mūsų tikslas – sunaikinti visą kaimą kartu su jo gyventojais. Paklausiau, kodėl ketinama taip nežmoniškai žiauriai pasielgti. Man buvo atsakyta, kad taip nusprendę aukščiausioji vadovybė. Mes negalime leisti, kad taip stipriai apsiginklavęs kaimas žlugdytų mūsų partizanų veiklą. Tegu tai bus pamoka kitiems kaimams – kad jie gerai pagalvotų prieš prašydami nacių ginklų ir prieš nuspręsdami mums priešintis.

Kitą dieną iš ryto išzygiavome. Apie antrą valandą po pietų nedideliaiame jaukiame kaimelyje sustojome „atsigavinti“ ir porą valandų pailsėti. Kaimą supo aukštostos senos pušys, aplink – miškas. Vienoje miško pusėje driekėsi laukai, tarp laukų – nedidelis upelis. Valstiečiai mums pasiūlė paprastų valgių – kiaušinių, balto sūrio, juodos duonos ir rūgpienio. Pasitaikydavo, kad šeimininkas pasmalsaudavo, kur mes išsirengėme. Atsakydavome, jog mums išaktyta susitikti ir vėliau prisijungti prie didelio kitų partizanų dalinio.

Apie ketvirtą valandą vėl pajudėjome, žygio tikslą pasiekėme prieš pat vienuoliktą valandą vakaro. Kiekvienas būrys gavo atskirus uždavinius,

kiekvienam buvo paskirta jo (veiklos) teritorija. Lygai vidurnaktį visi buvo nurodytose vietose ir laukė signalo pulti Kaniūkų kaimą. Vieni būriai turėjo padegti trobas, kiti – užverti kelius iš kaimo. Ir lygai dylikta valandą kaimas suliepsnojo, émė sproginėti ginklų atsargos. Tvaruose siaubingai baubė karvės, žviegė kiaulės, žvenę arkliai. Keliems arkliams pavyko išsiveržti, jie šuoliavo kaip pasiutę iš degančio kaimo.

Liepsnose sproginėjo tūkstančiai vokiečių kulkų, kurių buvo kiekvienoje troboje, iš tvartų skrido baisūs degančių gyvulių garsai, girdėjos bandančių pabėgti kaimo gyventojų šausmas – šiame košmariskame pragare negalėjai atskirti žmonių riksmo ar balso. Ištisą valandą stovėjau su vaduvaujančiu karininku ir keliais jo padėjėjais ant kalvos stebédamas šį siaubingą pragarą. Tada gavau įsakymą susisiesti su savo būriu ir liepti jiems užimtinaujas pozicijas. Priartėjės prie savo būrio pamačiau, kaip vienas iš mūsiškių, vidutinio amžiaus moteriskės galvą prispaudės prie didelio akmens, kitu akmeniu ją daužė. Kiekvienna smūgį lydėjo maždaug tokie žodžiai: čia už mano nužudyta mamą, čia – už užmuštą tévą, čia – už mirusį brolij ir panašiai. Tai buvo maždaug 22 metų jaunuolis, su kuriuo visą laiką kartu dirbome pogrindyme. Šiaip jis buvo draugiškas ir ramus žmogus. Nesitikėjau, kad jis kada nors galėtų taip elgtis. Kas jis taip staigiai pakeitė? Aš nesureagavau. Tik Jakobui Preneriui pasakiau, kurius naujas pozicijas turi užimti jo būrys, ir grįžau pas vadą. Jis pasiuntė mane į kitą būrį – ir jam turėjau nurodyti naujas pozicijas. Eidamas turėjau kirsti „boljšaką“ (vieškelį), kurį iš abiejų pusų gaubė seni medžiai. Kirsdamas kelią pastebėjau vyriškį, bandantį pabėgti iš kaimo.

Galbūt jis mane pastebėjo pirmas, nes bégdamas paleido į mano pusę šūvį. Supratęs, kad nepataikė, jis akimirkai sustojo manydamas, kad antras bandymas pavyks geriau. Bet dabar aš buvau pasiruošęs ir nuspaužiau gaiduką pirmas. Iš vyro rankos iškrito ginklas. Jis lėtai susmuko ant kelių ir griuvo negyvas. Jeigu būčiau kirtęs kelią minute anksčiau ar vėliau, galbūt mudu būtume prasilenkę. Ir šiandien jis galėtų būti gyvas, kaip ir aš, jeigu ne tas minutės skirtumas. Kitavertus, aš būčiau žuves, jeigu jis būtų atidžiau nusitaikęs.

Kai priartėjau prie būrio, kuriam turėjau pranešti naują užduotį, išvadau siaubingai kraupų vaizdą. Dar ir šiandien, daugiau nei po keturiasdešimt metų, sunku išsivaizduoti ar aprašyti, ką tada mačiau. Nedidelėje miško laukymėje tysojo pusracių sumesti šeši įvairaus amžiaus moterų ir dviejų vyrų kūnai. Visi buvo nuogi, surversti ant nugarų. Apšvieti mėnulio pilnaties. Artėdamas pamačiau, kaip vienas vyras šaudė į kūnų tarpojus. Jeigu kulką pataikydavo į nervą, kūnas sureaguodavo lyg būtų gyvas – kelią sekundes krūpteldavo ir virptelėdavo. Moterų kūnai reaguodavo stip-

riau negu vyrų. Šiame žiauriame žaidime dalyvavo visi būrio vyrai – kvatodami, su laukiniu įtūžiu. Iš pradžių stovėjau apstulbintas šio reginio, pasukui man pasidarė nesveikai įdomu. Taip kelias minutes stovėjau spoksdamas, kol prie manęs prisiartino būrio vadas ir paklausė, ar nenorečiau dalyvauti šiuose eksperimentuose. Tik tada prisiminiau, ko čia atėjau, ir pasakiau, kokias naujas pozicijas jam nedelsiant reikia užimti. Bet jie neskubėjo ir tik po to, kai kūnai visiškai liovesi reaguoti į kulkas, nuėjo užimti naujų pozicijų.

Kaimas buvo paskendės raudonose liepsnose, vis dar girdėjos sprogmų ir degančių gyvulių leidžiami garsai. Grįždamas į vadavietę mačiau gulinčius valstiečių, nušautų bandant pabėgti iš kaimo, kūnus. Tolėliau dideliu greičiu šuoliavo arkllys, tikriausiai skubėdamas pasiekti kokią upę ar kūdrą, kad užgesintų degančią uodegą ir karčius. Iš pradžių man dingtelėjo mintis nušauti arklį ir taip nutraukiti jo kančias. Bet prisiminiau, kad arkliai gerai orientuoja aplinkoję, todėl ir šis arkllys šuoliavo trumpliausiu keliu prie vandens. Tikiuosi, jis spėjo išsigelbėti.

Maždaug antrą valandą po vidurankčio Kaniūkų kaimas buvo visiškai sudegintas. Nesimatė né vienos trobos, nebesigirdėjo né garso. Matyt, bus sudegę visi žmonės – ir vaikai, ir moterys, ir vyrai, užmušti jų pačių saugotų sproginėjančių šovinių arba pribaigtį mūsų vyrų, kai bandė pabėgti iš šio pragaro.

Galbūt keliems arkliams pavyko pabėgti ir išlikti, jeigu spėjo laiku pasiekti vandenį. Gali būti, kad vienam kitam gyventojui kaip nors pavyko pabėgti ir likti gyvam. Iš Kaniūkų kaimo liko tik pelenų ir negyvų kūnų prisiminimas. Kaimas gavo pamoka. Vadovaujantis karininkas surinko visus būrius, visiems padékojo už gerai atliktą darbą ir įsakė rengtis grįžti į bazę. Žmonės buvo pavarge, bet jų veidai atrodė patenkinti ir laimingi, kad įvykdė užduotį. Tik nedaugelis suvokė, kokios baisios žudynės buvo įvykdytos per vieną valandą. Tie vienetai atrodė prislėgti ir nusiminę, apimti kaltės jausmo. Galbūt tik tie vienetai ir beprisimena Kaniūkų kaimą...

I bazę grįžome vėl naktį. Buvau pavarges ir išsekės, todėl, kaip ir daugelis, iškart užmigau. Kitą dieną sužinojome, jog kiti būriai už Kaniūkų sunaikinimą buvo sutikti kaip didvyriai, jie visą naktį gérė, valgė ir dainavo. Jiems patiko žudysti, griauti, o labiausiai – gerti.

Po trijų savaičių iš centrinės partizanų būstinės Maskvoje buvo gautos pranešimai, kad reikia skirti paapeikimą ir nubausti tuos, kurie organizavo Kaniūkų kaimo sunaikinimą. Dar po trijų mėnesių ižengėme į Vilnių kartu su Raudonaja armija.“

Išvertė ir parengė Irena TUMAVIČIŪTĖ

Redakcijos pastaba: Paulius Bagrianskis partizanais vadina sovietų teroristinių grupuočių narius.

Netekome žmogaus – legendos

1955 metų vasario 16 dieną Sedos milicijos ir saugumo ramybę sutrikdė pranešimas, kad netoli Ylakių miestelio, prie Sedos vieškelio Ylakaičių kapinių eglės viršūnėje, plevėsuoja Lietuvos trispalvė vėliava.

Vėliavą nukabinus, gautas kitas pranešimas, kad už 9 kilometrų prie Skuodo vieškelio, Gintalaičių kaimo ribose, uosyje plevėsuoja kita Trispalvė.

Saugumiečiai nustatė, kad abi vėliavos pasiūtos iš tos pačios medžiagos, abiejose vietose sniege palikti tų pačių batų pėdsakai. Tačiau tolimesnės KGB ir milicijos pastangos surasti, kas iškėlė vėliavas, liko bevaisės.

1956 metų vasario 16-osios naktį Ylakių apylinkės keliuose jau patruiliavo saugumiečiai ir milicininkai, bet veltui. Iš ryto Trispalvės plevėsavo Gailaičių kaimo Venckaus sodybvietėje, prie Ylakių kapinių Pašilės kaimo ažuole ir eglėje. Pirmąjį vėliavą nuplėše Sedos MGB viršininkas Pavlovas. Naktį siautė pūga ir jokių pėdsakų nerasta. Baudėjams nepavyko kažką surasti, tiktais sužinotjo, kad kai kuriose vietovėse naktį smarkiai lojo sunys...

1957 metų vasario 16 dieną saugumo budrumas buvo smarkiai padidintas. Visą naktį iki aušros apylinkės keliuose būreliais pasiskirstę po du tris saugumiečiai ir milicininkai budėjo, dar pasikvietė ir sovietinius partinius aktyvistus... Naktis praėjo ramiai. Išaušus ryti, „Žemaitės“ kolūkio pirmininkas pranešė, kad Gailaičių bei Pašilės ir Ylakaičių kaimų ribose plevėsuoja vėliavos: viena ant Luobos upės kranto, kita – ažuole prie Sedos kelio. Įniršę saugumiečiai pareikalovalo telšiskių pėdsekių šuns. Užėjo lieetus, ir kol šuo buvo atgabentas, lietus visus pėdsakus nuplovė. Atlikta daug kratų, apklausta daug žmonių, bet viskas – kaip į vandenį...

1958 metų vasario 16 dieną saugumiečiai vėl nėrėsi iš kailio. Buvo pasitelkti 37 partiniai sovietų darbuotojai ir kariuomenė. Instruktaž nurodyta, kad 5 kilometrų spinduliu aplink Ylakius būtų tikrinami visų sutiktų kelyje dokumentai. Įrengtos užmaskuotos pasalos. Parūpinta pėdsekių šunų. Pačiuose Ylakiuose įkurtas operatyvinis štabas.

Budėjimas prasidėjo vasario 15 dieną 19 valandą ir tęsėsi iki vasario 16 dienos 9 valandos.

Išaušo vasario 16-osios rytas. 8 valandą 30 minučių prie Barstyčių–Ylakių kelio, maždaug už 150 metrų, Raudonių kaimo pamiškėje plevėsavo vėliava! Ir dar dvi vėliavos Palubės kaimo miškelyje, pačioje budėjusių kareivių panosėje!.. Pėdsekių šunys dėl blogo oro padėti negalėjo. Vėl kratos ir tardymai, užverbuoti agentai iš vietas gyventojų, akylių stebėti Raudonių kaimo mokyklas mokytojai ir moksleiviai – jokių rezultatų. (keliamas į 7 psl.)

Netekome žmogaus – legendos

(atkelta iš 6 psl.)

Daugiau vėliavų iškelta nebuvo, bet visus ilgus 30 metų KGB stengėsi išsiaiškinti šią paslapčią. Ir tik 1989 metų rudenį Skuodo rajono laikraščio Lietuvos Sajūdžiui skirtame puslapyje prabilo Gailaičių kaimo gyventojas ylakiškis Boleslovas Bičkus, gimęs 1927 metais. Jis apraše, kaip kėlė vėliavas.

2007 metais mes su muziejininku Algimantu Muturu rinkome medžiagą apie 1945 metais Plikšilės miške žuvusius partizanus ir užsukome pas Boleslovą Bičkų. Jis sudžiaugsmu aprodė visas tas vietas, kuriose kėlė vėliavas. Prie vieno aukšto ažuolo Arčvos senkapyje tiesiog nusistebėjome, kaip jis sugebėjo taip aukštai ir dar tamsoje įkelti Trispalvę. Vyras atsakė jaujas ir vikrus buvęs.

Boleslovas Bičkus negalėjo leisti, kad taip paprastai iš žmonių sąmonės imtų ir išnyktų laisvės idealai. Juk miške kovojo, žuvo arba pateko į nelaisvę jo pusbroliai Edvardas, Ildefonsas, Vytautas Bičkai, Izidorius, Vytautas ir Vaclovas Stočkai.

Pirmą sykį 1955 metų Vasario 16-ajai vėliavas pasiuvo

jo brolis Jonas, o iškelti padėjo Vindalinus Gliaubertas. Iškėlė vėliavas tada be vargo, nes niekas nesekė. Vėlesnais metais, kad būtų saugiau, vėliavas siuvo pats ir į iš anksto numatytas vietas kėlė vienas, stengdamasis iki aušros sugrižti namo, kad nekiltų įtarimo. Taip jis net ketverius metus vedžiojo sovietų valdžią už nosies, iškėlė iš viso dvyliaika Trispalvių.

Boleslovas tuomet dirbo Paluobės malūne, vėliau kolūkio lauko darbininku, galvijų fermos šeriku. Sukūrė šeimą, užaugino keturias dukteris. Žmonai mirus, gyveno vienas.

Stebėjomės, kad toks žygdarbis niekaip neįvertintas. Su nuoskauda Boleslovas pasakojo, kad Atgimimo metais kreipėsi į atitinkamas įstaigas, tačiau atsakymo nesulaukė.

Skuodo laikraščio „Mūsų žodis“ žurnalistas Juozas Vyšniauskas 1998 metų vasario 14 dieną tokiu abejingumu pagrįstai stebėjosi: nejau nesugautas – ne vagis, o nesu-sektas ir neikalintas – ne patriotas... Taigi – ne kovotojas prieš okupantą.

Kas belieka Boleslovui

Bičkui, nepastebėtam, nepri-pažintam kovotojui, patriotui? Nebent pakartoti vienu metu anų dienų žygius – tose pat vietose, tuose pat medžiuose iškelti Trispalves ir taip priminti apie save, apie savo anų dienų patriotinę veiklą.

Atsisiveikindamas Boleslovas paprašė būtinai pranešti, kada Barstyčiuose šventinime Plikšilės mūšio atminimo ženklą. Ir iš tiesų, pasipuošė šaulio uniforma, džiugiai nusiteikės ir orus, atvyko 10 kilometrų dviračiu.

Po šventės parašiau į Lietuvos televiziją, siūlydamas, kad jamžintu šį unikalų žmogų – drąsoli ir pasišventėli. Deja, ir televizijos šis faktas nesudomino.

Šiandien jau nebeturime užsispyrusio žemaičio, pa-prasto kaimo žmogaus, tiek rūpesčių kėlusio tuometinei okupacinei Sedos ir Ylakių valdžiai. Sausio 17 dieną, nesulaukęs jokio įvertinimo, atgulė Ylakių kapinėse Tėvynės mylėtojas Boleslovas Bičkus. Prie jo tuščios sodybos Gailaičių kaime šiai Vasario 16-ajai Trispalvė jau neplevėsuos...

Albertas RUGINIS

Skelbimai

Vasario 12 d. (antradienė) 17 val. Istorinėje Lietuvos Respublikos Prezidentūroje Kaune (Vilniaus g. 33) bus pristatomas Tauro apygardos partizaninio karo dalyvių fotografių albumas „Marijampolė. Partizaninis karas“, kuriame pasakojama apie Laisvės kovas Suvalkijoje 1944–1955 metais. Knigon sudėta per tūkstantį partizanų, jų rémėjų, ryšininkų nuotraukų bei dokumentų, aptariami reikšmingesni mūšiai, pateikiamos iškilesnių kovotojų biografijos. Albumo sudarytojai – Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus vadovas Justinas Sajauskas ir Sūduvos krašto istorijos puoselėtojas ir numizmatas prof. Stanislavas Sajauskas.

Pristatyme dalyvaus knygos autoriai, partizanų dainas atlikis LSMU Veterinarijos akademijos folklorinė ansamblis „Kupolė“ (vadovas Antanas Bernatonis). Kviečiame dalyvauti.

Vasario 15 d. (penktadienį) 16 val. Klaipėdos universiteto Menų fakulteto mažojoje koncertų salėje (Donelaičio g. 4) Klaipėdos politinių kalinių ir tremtiniių sajunga kartu su TS-LKD Klaipėdos skyriumi rengia iškilmingą Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimą. Po minėjimo – šventinis koncertas.

Įėjimas nemokamas. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Vasario 15 d. (penktadienį) kviečiame Jus ir Jūsų artimuosius į Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimą Kruonio miške. 17 val. šv. Mišias Kruonio bažnyčioje aukos vyskupas Juozapas Matulaitis. 18 val. iš Kruonio miestelio aikštės į mišką, kur užkasti 1946 m. vasario 15-osios naktį žuvę trys Lietuvos partizanai, pajudės iškilminga eisena su vėliavomis, deglais, žvakėmis ir gėlėmis.

Dalyvaus Kaišiadorių rajono moksleiviai ir Kauno apskriebies kudirkaičiai, Ariogalos gimnazijos moksleiviai, Jūrų skautai, visuomeninė organizacija „Vanagai“, Jaunieji Lietuvos patriotai, karo istorijos klubas „Grenadierius“, Lietuvos šaulių sajungos Kauno apskriebies Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės jaunieji šauliai, chorai „Perkūnas“, Kaišiadorių kultūros ir meno centro folkloro ansamblis „Verpetas“, Rumšiškių kultūros centro folkloro ansamblis „Pravienė“, KASP Dariaus ir Girėno apygardos 2-oji rinktinė, Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykla.

Prašome nepamiršti šiltai apsirengti ir apsiauti, pasiimti žvakės, deglų, vėliavų ar vėliavėlių.

Teirautis tel. (8 346) 47 373, 8 682 65 678, 8 615 29 907.

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis internte: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. Nr.LT18 70440600 0425 8365, AB „SEB“ bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė,

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

Projektą „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos

netekėjų atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Ofsetinė spauda 2 sp. lankai.

Kaina 2 Lt

SPAUDOS,

RADIO IR

TELEVIZIJOS

RĒMIMO

FONDAS

Tiražas 2710. Užs. Nr.

LRT

Pirmadienis, vasario 11 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Pinigų karta (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Hartlando užuovėja“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Šnipai“. Ser. 19.45 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Ižvalgas. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 „Slaptasis Pakistasas“. Dok. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“ (k.). 0.30 „Senis“ (k.).

Antradienis, vasario 12 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Stilius. Gyvenimas (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Hartlando užuovėja“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Šnipai“. Ser. 19.45 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Emigrantai. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Pinigų karta. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“ (k.). 0.30 „Senis“ (k.).

Trečiadienis, vasario 13 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Keliai. Mašinos. Žmonės (k.). 10.30 Popietė su A.Čekuoliu (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Hartlando užuovėja“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Šnipai“. Ser. 19.45 Stilius. Namai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Teisė žnoti. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Ugnies tramdytojai. 22.45 Pergalės kaina. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“ (k.). 0.30 „Senis“ (k.).

Ketvirtadienis, vasario 14 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 Bėdų turgus (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Hartlando užuovėja“. Ser. 16.00 „Kobra 11“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Šnipai“. Ser. 19.45 Stilius. Veidai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Tautos aikštė. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“ (k.). 0.30 „Senis“ (k.).

Penktadienis, vasario 15 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Lyderiai“ su Z. Kelmickaitė (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „1918 m. Vasario 16-osios Akto signatarai“. Dok. f. 16.30 „Daktaras Jonas Basanavičius“. Dok. f. 17.00 Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų teikimo iškilmės. 18.00 Klausimėlis. lt. 18.15 Šiandien. 18.45 Lietuvos tūkstantmečio vaikai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Duokim gara! Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.15 „Anapu Šeryduo girių“. Nuot. f. 2009. Kanada.

Šeštadienis, vasario 16 d.

6.00 Šventadienio mintys (k.). 6.30 Stilius. Veidai (k.). 7.15 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Rytos suktinis su Z. Kelmickaitė. 11.00 Durys atsidaro. 11.30 Septynios Kauno dienos. 12.00 Trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremonija. 12.30 Šv. Mišios iš Vilniaus arkikatedros bazilikos. 13.30 Koncertas „Išsaugota per amžių“. 14.00 Vasario 16-osios minėjimas. 14.30 Koncertas „Išsaugota per amžių“. 14.45 „Prie rugių ir prie ugnies“. Dok. f. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinių koncertas. 19.00 Iškilmingas koncertas Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.00 „Auksinis balsas“. 23.00 Koncertas „Laisvės balsai“.

Sekmadienis, vasario 17 d.

6.00 Klausimėlis. lt. 6.15 Stilius. Namai (k.). 7.00 Rytos suktinis su Z. Kelmickaitė (k.). 8.00 Girių horizontai. 8.30 Kaimo akademija. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 „Brolių Grimų pasakos. Jorindė ir Joringelis“. Ser. 11.45 Cirko festivalis „Circo Massimo“. 12.30 „Planeta Žemė. Vidutinių platumų miškai“. Dok. 13.30 „Šerlokas Holmsuo nuotykiai“. Ser. 15.30 Šventadienio mintys. 16.00 Žinios. 16.10 Popietė su A. Čekuoliu. 16.45 „Lyderiai“ su E. Mildažyte. 17.45 Keliai. Mašinos. Žmonės. 18.15 Mokslo ekspresas. 18.30 Stilius. Gyvenimas. 19.30 Bėdų turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Europos balsas. 20.50 Savaitė. 21.15 Koncertas „Palanga - Lietuvos kultūros sostinė 2013“. 23.45 „Pasijutau lietuviu esąs“. Dok. f.

Televizijos programa

vasario 11-17 d.

TV3

Pirmadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Die-na. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 „Šreka 2“. Anim. f. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drasi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Pilis. 20.30 Be komentarų. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Tėvynė“. Ser. 23.05 „CSI Majamis“. Ser. 0.00 „Kaulai“. Ser. 1.00 „Herojai“. Ser. 1.50 „Lujis“. Ser.

Antradienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Die-na. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Gyvenimas yra gražus. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drasi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Pilis. 20.30 Be komentarų. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Tėvynė“. Ser. 23.05 „CSI Majamis“. Ser. 0.05 „Kaulai“. Ser. 1.00 „Herojai“. Ser. 1.50 „Lujis“. Ser.

Trečiadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Die-na. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Be komentarų. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drasi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Akistata. 20.30 „Motina ir sūnus“. Ser. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 Vikingų loto. 22.05 „Daktaras Hausas“. Ser. 23.05 „CSI Majamis“. Ser. 0.00 „Kaulai“. Ser. 1.00 „Herojai“. Ser. 1.50 „Lujis“. Ser.

Ketvirtadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Die-na. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 „Motina ir sūnus“. Ser. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drasi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 „Moterys meluoja geriau“. Mylimiausi. Apdovanojimai. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.30 D. Montvydo vaizdo klipo „Make That Love“ premjera. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Kartą Romoje“. JAV. 2010. Komedija. 23.40 „Kaulai“. Ser. 0.40 „Firma“. Ser. 1.30 „Liudininkai“. Ser.

Penktadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Die-na. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 „Motina ir sūnus“. Ser. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drasi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.30 D. Montvydo vaizdo klipo „Make That Love“ premjera. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Kartą Romoje“. JAV. 2010. Komedija. 23.40 „Kaulai“. Ser. 0.40 „Firma“. Ser. 1.30 „Liudininkai“. Ser.

Šeštadienis

6.50 Telepardo duotuvė. 7.05 Juokingiausiai Amerikos namų vaizdeliai. 8.05 „Dinozaurų sala“. Anim. f. 9.35 „Daktaras Dolitlis 4. Prezidento šuo“. JAV, Kanada, 2008. Komedia. 11.15 „Keliai į Eldoradą“. Anim. f. 12.50 „Hana Montana“. JAV, 2009. Filmas šeimai. 14.50 „Šarlotės vorafinklis“. JAV, 2006. Komedija. 16.35 „Uždrausta karalystė“. JAV, Kinija, 2008. Veiksmo komedija. 18.35 Eurojackpot. 18.45 Žinios. 19.00 „Šreka Trečiasis“. Anim. f. 20.40 „Karaliaus kalba“. D. Britanija, 2010. Istor. drama. 23.00 „Ana ir karalius“. JAV, 1999. Rom. drama. 1.50 „Žandaras bastosi“. Prancūzija, Italija, 1970. Komedija.

Seštadienis

6.50 Telepardo duotuvė. 7.05 Juokingiausiai Amerikos namų vaizdeliai. 8.05 „Dinozaurų sala“. Anim. f. 9.35 „Daktaras Dolitlis 4. Prezidento šuo“. JAV, Kanada, 2008. Komedia. 11.15 „Keliai į Eldoradą“. Anim. f. 12.50 „Hana Montana“. JAV, 2009. Filmas šeimai. 14.50 „Šarlotės vorafinklis“. JAV, 2006. Komedija. 16.35 „Uždrausta karalystė“. JAV, Kinija, 2008. Veiksmo komedija. 18.35 Eurojackpot. 18.45 Žinios. 19.00 „Šreka Trečiasis“. Anim. f. 20.40 „Karaliaus kalba“. D. Britanija, 2010. Istor. drama. 23.00 „Ana ir karalius“. JAV, 1999. Rom. drama. 1.50 „Žandaras ir ateiviai“. Prancūzija, 1979. Komedija.

Sekmadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 9.00 Sveikas žmogus. 10.00 Beatos virtuvė. 11.00 „Dinopoli“. JAV, D. Britanija, Vokietija, 2002. Nuot. f. 12.40 „Mylimasis iš ateities“. JAV, 2011. Fant. komedija. 14.10 „Nuojauta“. JAV, 2007. Mistinė drama. 16.00 „Choras“. Ser. 18.00 Prieš srovę. 18.45 Žinios. 19.00 Savaitės komentarai. 19.30 X Faktorius. 22.15 „Sąžiningas žaidimas“. JAV, 2010. Drama. 0.25 „Trys įtemptos dienos“. JAV, Prancūzija, 2010. Krim. trileris.

SVENTADIENIS

Baltijos TV

Pirmadienis

6.30 Televisorius. 7.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 8.00 Savaitės kriminalai (k.). 8.30 Auksarankiai (k.). 9.00 Ekstrasensai mūsiai (k.). 10.00 Mitų griovėjai (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Svotai“ (k.). 13.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“ (k.). 16.00 Ekstrasensų mūsiai. 17.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“ (k.). 19.25 Cukrus. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Žvaigždutės. 21.30 Užkalnio 5. 22.30 „Gyvi nimirėliai“ (k.). 22.30 Ekstrasensų mūsiai. 0.30 „Laukinis“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Antradienis

6.30 Televisorius. 7.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 8.00 Tauro ragas (k.). 8.30 Cukrus (k.). 9.00 Ekstrasensai detektyvai (k.). 10.00 „Alibi. Tapatybė“. Ser. 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Mentai“ (k.). 13.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“ (k.). 16.00 Ekstrasensų mūsiai. 17.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“ (k.). Ser. 19.25 Atsargiai - moterys! 20.00 Žinios. 20.30 Juoko kovos. 21.30 Pasitarkime. 22.30 „Sausas įstatymas. Kova dėl valdžios“. Ser. 23.30 Ekstrasensų mūsiai. 0.30 „Laukinis“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Trečiadienis

6.30 Televisorius. 7.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 8.00 Užkalnio 5 (k.). 9.00 Juoko kovos (k.). 10.00 „Svotai“ (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 „Jūrų velniai“ (k.). 13.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“ (k.). Ser. 16.00 Ekstrasensų mūsiai. 17.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“ (k.). Ser. 19.25 Komikų klubas. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20.30 Taip. Ne. 21.30 Sąmokslos teorija. 22.30 „Mentai“. Ser. 23.30 „Jūrų velniai“ (k.). 0.30 „Laukinis“ (k.). 1.30 Bamba (S).

Ketvirtadienis

6.30 Televisorius. 7.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 8.00 Žvaigždutės (k.). 9.00 Taip. Ne (k.). 10.00 Žmogus prieš gamtą. Papua. Naujoji Gvinėja (k.). 11.00 Kalbame ir rodome. 12.00 Ekstrasensai mūsiai (k.). 13.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). 14.00 „Laukinis“ (k.). 15.00 „Raudonas dangus“ (k.). Ser. 16.00 Ekstrasensų mūsiai. 17.00 „Muchtaras sugrižimas“ (k.). Ser. 18.00 Žinios. 18.25 „Laukinis“ (k.). Ser. 19.25 Nema-toma tiesa. 20.00 Žinios. 20.25 Pliusai minusai. 20